
HØRINGSSAK: ENDRING AV FAKULTETETS REGLER FOR TIDLIG EKSAMEN

Institutt for geovitenskap har fremmet et forslag om endring av § 1 i fakultetets utfyllende eksamensregler. Instituttet foreslår at «studiestyret ved MN-fakultetet vedtar at dagens ordning med tilbud om tidlig eksamen til alle fjernes.»

Instituttet beskriver dagens situasjon og problemer med avvikling av tidlig eksamen, og kommer med flere argumenter for å fjerne ordningen med tidlig eksamen for alle emner med skoleeksamen (muntlig og skriftlig). Argumentene er blant annet

- Bruk av store ressurser blant undervisere og sensorer, både tidsmessig og økonomisk.
- Studenter uteblir fra ordinær undervisning i tiden rundt tidlig eksamen.

FORSKRIFT OG UTFYLLENDE REGLER:

Fra Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen:

§ 6.11 Ny vurdering:

«Studenter som har gyldig fravær etter § 6.10.1 ved avsluttende skriftlig skoleeksamen i undervisningssemesteret, har rett til ett nytt forsøk tidligst mulig i påfølgende semester, og senest i mars for vårsemesteret og i oktober for høstsemesteret. Fraværsgrunnen skal dokumenteres som beskrevet i § 6.10.2. Se § 6.10.3 for frister. Fakultetet kan gi utfyllende regler om søknadsprosedyren ved ny vurdering».

Fra fakultetets utfyllende regler:

§ 1 Rett til ny eksamen

1. For emner der skoleeksamen (skriftlig eller muntlig) inngår i vurderingsgrunnlaget avholdes det ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet eksamen normalt 2 ganger i året, dvs. hvert semester. Uregelmessige emner avholder eksamen kun i det påfølgende semesteret etter at de er undervist.
2. I semestre uten undervisning i et emne, arrangeres eksamen tidlig i semesteret.
3. For emner med undervisning hvert semester arrangeres det i tillegg tidlig eksamen hvert semester dersom studenter med gyldig fravær melder seg. Tidlig eksamen arrangeres kun for studenter med gyldig fravær, øvrige studenter må avlegge ordinær eksamen.

VIKTIGE FAKTA OG FORUTSETNINGER:

For å unngå misforståelser og feiltolkninger av reglement er det viktig å merke seg:

- Studenter har rett til tidlig eksamen ved gyldig fravær ved avsluttende skriftlig skoleeksamen i undervisningssemesteret, jfr. § 6.11 i UiB sin forskrift
- Regelen med tidlig eksamen gjelder kun for emner med muntlig/ skriftlig skoleeksamen
- Det arrangeres kun én ordinær eksamen per emne per år. Eneste unntak er de få emner som undervises hvert semester (f.eks. KJEM110) og som har ordinær (sen) eksamen hvert semester. På disse emnene må det arrangeres tidlig eksamen i tillegg dersom det kommer søknader fra studenter med gyldig fravær.

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

- Studenter har rett til å ta eksamen i et enkelt emne 3 ganger (jfr UiBs forskrift § 6.8) og kan dermed klage på resultatet 3 ganger. Dette er uavhengig av ordningen med tidlig eksamen, dvs retten vil bestå selv om tidlig eksamen kuttes.
- Det er mulig å sjekke oppmeldingstall tett opp mot eksamen. Dersom ingen møter opp, åpnes ikke oppgaven i lokalet, og eksamensoppgaven kan brukes på nytt ved en senere eksamen.
- En eventuell regelendring kan ikke innføres før høst 2017.

HØRINGSSAKEN:

Forslaget fra Institutt for geovitenskap ble sendt på høring til instituttene. I høringsbrevet ble instituttene bedt om å uttale seg om følgende spørsmål:

- Hva er argumenter for og imot å fjerne ordningen med tidlig eksamen for alle?
- Kan det ha uheldige konsekvenser for studentenes progresjon dersom tidlig eksamen for alle fjernes, f.eks. når det er et hinder for å ta emner med forkunnskapskrav?
- Kan det ha budsjettmessige konsekvenser, dersom studentene må ta obligatoriske deler på nytt?
- Hvilke andre konsekvenser kan en endring ha for instituttet og for studentene?

HØRINGSSVAR FRA INSTITUTTENE – SAMMENDRAG:

Svarene fra høringsrunden viser at det er stor uenighet blant instituttene om regelen med tidlig eksamen for alle skal fjernes, innskjerpes eller opprettholdes. De fleste institutt er imidlertid for at regelen beholdes slik den er i dag, men kommer med forslag til presiseringer og innskrenkninger.

Institutt for geovitenskap og Molekylærbiologisk institutt ønsker å fjerne tidlig eksamen for alle og ha det kun for studenter med gyldig fravær (GEO og MBI) og stryk ved eksamen (MBI).

Institutt for biologi, Institutt for fysikk og teknologi og Lærerutdanningsutvalg ønsker ikke å fjerne dagens regel.

Kjemisk institutt, Matematisk institutt, Geofysisk institutt og Institutt for informatikk ønsker ikke å fjerne regelen, men er positiv til en innskjerping av når og hvordan den anvendes.

Studentene kommer med et klart Nei til fjerning av ordningen med tidlig eksamen. Høringssvar kom fra Realistutvalget og fra studentrepresentantene fra Matematisk institutt og Molekylærbiologisk institutt. Studentene mener at den nåværende ordningen er et godt og viktig tilbud til studentene, som bidrar til å redusere frafall og til å sikre god progresjon. Studentene kommer med flere forslag som vil kunne redusere studentenes bruk av tidlig eksamen, sånn som å gi automatisk begrunnelse for karakter og gjennomgående vurdering hele semesteret. Bruk av podcast og videoforelesninger vil kunne forhindre at studenter går glipp av undervisning tidlig i semesteret.

Tabell 1: Forslag til endring av fakultetets regler om ny eksamen / tidlig eksamen, alternative forslag for å minimere studentenes bruk av tidlig eksamen, og studieseksjonenes vurdering om forslagene er lovlige og praktikable:

Forslag	Institutt	Studieseksjonens vurdering av forslagene
Gyldighet av obligatoriske aktiviteter økes fra 2 til 3 semestre	GEO	3 semestre gyldighet er standard (undervisningssem. + 2 sem). Evt endringer (lengre gyldighet) kan instituttet bestemme og skrive i emnebeskrivelsen

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Eksamensperiode for tidlig eksamen enda tidligere (januar/august), da kommer det ikke i konflikt med ordinær undervisning	BIO, KI	Fungerer eksamen i jan/aug for alle institutt? Burde ikke instituttet i så fall lage to sett eksamensoppgaver med det samme? Eksamensperiode i desember og i januar er meget tett sammen. Eksamen i august må administreres midt i semesterstarten.
Kun gyldig fravær og stryk ved ordinær eksamen gir rett til tidlig eksamen	KI, MBI	Gir økt administrasjon pga søknadsbehandling? Taktisk stryk vil øke.
Eksamensgjennomgang etter ordinær eksamen for bedre oppfølging før tidlig eksamen	BIO	Skal gjennomgangen ha obligatorisk oppmøte? Kan vi kreve det som forutsetning for å kunne klage og/eller for rett til tidlig eksamen for en student som har bestått ordinært?
Alternative vurderingsformer kan erstatte avsluttende muntlig/skriftlig eksamen	BIO	
Videreføre ordningen med tidlig eksamen i emner hvor det er hensiktsmessig: Store grunnemner, emner som er forkunnskapskrav til andre obl. emner, uregelmessige obligatoriske emner.	MI, GFI	Øker administrativ behandling. Sikrer progresjon.
For andre, ikke obligatoriske emner bør instituttet selv avgjøre om det tilbys tidlig eksamen	MI	Det kan bli forskjeller mellom instituttene pga kulturforskjeller (snille/strengt institutt). Et emne kan være obligatorisk i et program/institutt som ikke eier emnet.
Tverrfaglige studenter kan være utsatt for eksamenskollisjon, derfor må ved innstramming også eksamenskollisjon gi rett til tidlig eksamen.	LU	Det er fornuftig, men øker administrativ behandling. Spesielt for tverrfaglige studenter er det viktig å lage program og regler som sikrer progresjon.
Kun karakteren fra siste eksamen blir stående	GFI	Dette er ikke mulig i flg forskriften § 7.2 (2)
Åpne opp for fleksibilitet mellom skriftlig og muntlig eksamensform, avhengig av antall oppmeldte, dvs det kan gis muntlig ved tidlig eksamen, når ordinær eksamen var skriftlig. Gi emneansvarlig mer frihet til å velge passende vurderingsform	II	Vi kan se på om det er mulig å endre denne utfyllende regelen. Her er det viktig at læringsutbytte for et emne og for programmet i sin helhet ivaretas når man skifter mellom ulike eksamensformer.

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Tabell 2: REGLER OM UTSATT EKSAMEN (TIDLIG EKSAMEN) VED ANDRE UNIVERSITETER

Hvem har adgang til tidlig/utsatt/ny eksamen? Studenter med 1. Gyldig fravær 2. Stryk 3. Trekk under eksamen	<ul style="list-style-type: none"> - NTNU: Gyldig fravær og stryk - UiA: Gyldig fravær, stryk og trekk under eksamen + de som ikke kunne ta ordinært pga utveksling + de som har bestått siste ordinære, men kun dersom ny eksamen arrangeres - UiO: Gyldig fravær - UiS: Gyldig fravær, stryk, trekk under eksamen - NU: Gyldig fravær, stryk + trekk under eksamen, men kun dersom ny eksamen arrangeres
Vurderingsform ved utsatt eksamen i fht ordinær eksamen	<ul style="list-style-type: none"> - NTNU: Vurderingsform skal være faglig jevngod. Endret vurderingsform skal fremgå av emnebeskrivelsen - UiA: Samme pensum og, så langt det er praktisk mulig, samme vurderingsform - NU: normalt samme pensum og vurderingsform

SEKRETÆRENS KOMMENTAR:

Fjerning av ordningen med tidlig eksamen for alle gir muligens en arbeidsmessig og økonomisk besparelse, men det er ikke helt sikker om det gir den ønskete effekten og gevinsten. En fjerning av dagens regel vil i mange tilfeller gå utover studentenes gjennomføring og studieprogresjon, og kan som siste konsekvens føre til økt frafall. Med tanke på belønningssystemet kan det ha økonomiske konsekvenser for institutt og fakultet som helhet.

Erfaringen viser at et strengt reglement fører til en økning i klager og søknader om unntak. For å håndtere det krever det økt saksbehandling og strenge byråkratiske retningslinjer. Faren er derfor at vi vedtar et strengt reglement, som gir økt byråkrati, men har problemer med å overholde det.

FORSLAG TIL VEDTAK:

Studiestyret vedtok å opprettholde regelen om tidlig eksamen for alle i fakultetets utfyllende eksamensreglement. Studieseksjonen utarbeider en revidert formulering av regelen, hvor det etter grundig vurdering tas med presiseringer og eventuelle endringer angående eksamensperiode og vurderingsform. Instituttene må selv diskutere og vurdere hvorvidt alternative vurderingsformer og tilbud om fasitgjennomgang etter eksamen kan hjelpe på å redusere for stor bruk og misbruk av ordningen med tidlig eksamen.

Bergen 2.6.16, MN/inso

Vedlegg:

- [Høringsbrev fra fakultetet med endringsforslag fra Institutt for geovitenskap](#)
- [Høringssvar fra instituttene: GEO \(tillegg\), BIO, KI, MBI, MI, LU, IFT, GFI, II](#)
- [Studentenes høringssvar - Realistutvalget, studenter på MBI, studentrepresentant ved MI](#)
- [Stryker med vilje på eksamen - Artikkel fra Khrono 25.5.2016](#)